

Valgreinar

Løgtingsvalið 2011

A

LØGTINGSVALIÐ 2011

Aibritt á Plógv
valevni Fólkaflóksins

Fiskifrøði í fiskivinnupolitikkin

Ögvusliga minkingin í toskaveiðuni undir Føroyum fyrst í nítíárunum, niður um 10 tús. tons árliga, frá at hava ligið um 20-40 tús. tons í nærum eina øld, gjørdist ein skelkur fyri øll, og fekk sera umfatandi samfelagsligar avleiðingar.

Fiskifrøðiliga ráðgevingin tá bygdi á tær áskoðanir og vitan sum var tá. Munurin

millum ráðgevingina og veruleikan viðförði, at fólk, vinna og politikarar mistu trúvirðið á tað fiskifrøðiliga ráðgevingina.

Eitt úrslit av hesum gjørdist, at fiskifrøðiliga ráðgevingin hevur verið nógv niðurráðfest seinastu árin. Hetta ber ikki til í longdini. Nú er aftur álvarssom kreppa hjá heimaflotanum. Vit loysa

ikki hesa kreppu við at latað vinnuna og fiskifrøðina føra skotgravakriggj móti hvørjum øðrum.

Fiskifrøðin hevur tikið í egnan barm, og hevur kannað og lært nógv áhugavert nýtt frá kreppuni fyrst í nítíárunum. Ein doktoraritgerð frá 2009 hjá Petur Steingrund, um hvat hendi við toskastovninum

fyrst í nítíárunum kom fram til fleiri slóðbrótandi niðurstøður.

Vinnan og politikarar mugu eisini takað í egnan barm, tí tað er eyðsæð, at tá tað nú aftur er galið við fiskastovnunum undir Føroyum, so er okkurt sum ikki hevur verið gjørt rætt í fiskivinnustýringini seinastu árin.

Løgtingslimir mugu takað ábyrgd og leggja lunnar undir ein visindaligan undirbygðan fiskivinnupolitikk, við áliti millum politisku skipanina og fiskifrøðina.

Eg eri ein teirra, sum er til reiðar at takað ábyrgd her.

C

LØGTINGSVALIÐ 2011

Rigmor Dam
valevni hjá Javnaðarflokkinum

Skattabarón ella skattaklovn

Tað er ein sergrein innan illamans-kynstur at feitta runt við ringbindum fyri at sleppa undan at rinda skatt!

hildin fyri gjøldur við at rinda meira enn neyðugt, tí onnur sleppa sær undan í feikum fríspæli.

Spekulation hevur við sær mistar inntøkur í mangamilliónaklassanum til landskassan. Milliðir, sum eg og tú mugu leggja lívs- og arbeiðstímar í við heimsins hægsta lønarskattatrysti.

Leikvallir fyri hesar skattabarónar eru eitt nú

kapitalvinningskattaskipa nin, persónlig partafeløg og MVG-skipanin.

So seint sum fyrradagin frættu vit, at eftirlitið hjá Taks hevði funnið 154 rundar milliðir higartil í ár við einum miðvís sum innsatsi. 154 milliðir krónur, s um ikki vórðu rætt uppgivnar, men krógvaðar í skeivt uppgjörðum skattskyldugum inntøkunum og MVG-

uppgerðum frá vinnuligum virkseimi, uppgerðum av kapitalvinningskatti, rentustuðuli og tolli.

Um tað er rætt, at snýtt verður í skatti fyri 150 mió. árliga, so kann skatturin lækkast við meira enn 8.000 kr. árliga fyri hvørt húsarhald í Føroyum. Tað kann so koma omaná skattalættan, sum Javnaðarflokkurin longu hevur lagt fram.

Hetta vísir bara, hvussu umráðandi eitt væl virkandi eftirlit er, og at eitt eftirlit av hesum slag væl og virðiliga loysir seg figgjarliga.

Ein týðandi partur av ska ttaumleggjaruppskotinum hjá Javnaðarflokkinum snýr seg um at herða eftirlitið hjá Taks. Vit ynskja at avseta 5 mió. kr. til ein eftirlitseind til Taks, umframt eina "Taks-force" av serfrøðingum,

sum skulu finna hol í skattalógini.

Og soleiðis fáa vit eisini ein rættari skatt!

Tí, hóast tað altíð hevur verið dyrt at vera fátækur, skal tað ikki vera bíligt at spekulera í skatti!

www.rigmor.fo

F

LØGTINGSVALIÐ 2011

Tróndur Djurhuus
Framsókn

Vit hava betri móguleikar enn Europa!

kuta niður lønarskattin og at umleggja fiskivinnuna. Lat okkum hesaferð triva í nakrar aðrar stórar móguleikar.

Føroyar eru heimsins mest maritima tjóð. Sjóvegis flutningur er hin effektivasti og grønsti yvirhøvur. Kring heimin er eftirspurningurin eftir sjóvinnuvitan og –loysnum risastórur. Vit kunnu fáa enn fleiri útflutningsinntøkur burtur úr føroysku kjarnuvinnuligu móguleikar. Føroyar eru sjálvsagdir veitarar av hesum serligar vakstrarmóguleikar nú. Vit hava á øðrum staði víst á tað neyðuga í at gera samfelagið meira tíðarhóskandi og fjøltáttað, at gera útbúgvingarnar og førleikamenningina betri, at

arligu knútapunktini førka seg, flyta tey hjá sjóvinnuni við. Heimsins størsta fiskivinnutjóð, Kina, er nú eisini hin mest maritima. Tey nýggju búskaparveldini eru tó dyntilin á fjórðu deild, tá tað snýr seg um effektivitet, dálking og trygd á sjónum. Hesum arbeiða tey nú hart og miðvíst fyri at broyta, og her liggur móguleikin hjá okkum.

Lat meg brúka okkurt dømi: Í eini framkomnari tøkknifyritøku, sum eg sjálvur annar havi sett á stovn, hava vit notið ein stóran ágóða av teirri servitan, sum okkara maskinmeistarar og sjófólk annars hava givið fyrirkuni. So góðan, at summar av føroysku loysnunum til m.o.

sjóvinnuna nú skara framúr. Samstarvið við sjófólkið hevur verið sera spennandi. Takk fyri tað.

Ein annað felag, sum eg eri uppií, hevur gjørt avtalu við kinesiska flutningsmálaráðið um, at vit í felag kunnu stovna eina fyrirkuni, ið skal troyta føroyska og norðuratlantiska vitan og royndir til at menna sjóvinnuloytnir til kinesiska marknaðin. Kinesarar ivaðust ongantíð, tá teir vórðu kunnaðir um føroyskan sjómansskap. (Ein lítil fótnota kundi verið henda: Kinesarar hava 705.000 skrásett motoriserað fôr, skip sum bátar. Nógv teirra hava menn-ing og loysnir fyri neyðini).

Okkum nýtist ikki at avmarka okkum til tað, sum

eg her havi nevnt. Hetta vóru bert tvey dømi um virðini í teimum framúr góðu maritimu førleikarnar hjá okkara sjófólki, sum eg sjálvur kenni til. Aðrir móguleikar eru í eitt nú fráländavinnuni og øðrum vinnum við.

Tað, sum vit kunnu gera politiskt

Vinnupolitisku skipanir okkara stuðla tíverri ikki serliga væl undir menning av nýggjum loysnum. Íverksetarahugburðurin er sum heild veitur millum politikkarar og embætisfólk, og íverksetararskipanirnar eru hareftir. Ólíka betri eru tær í grannalondunum. Stuðulin til skilafólkini,

sum finna útav og uppá, er lítil, bæði tá tað snýr seg um kapital, og tá tað snýr seg um ráðgeving ella hjálp til tær uppgáurnar, sum teir snildu heysarnir ikki duga ella orka so væl. Hetta er tað, vit skulu gera nakað við.

Tí stuðul er hetta jú ikki, tá avtornar. Hetta eru íløgur í nýggjar inntøkur og spennandi arbeiðspláss, sum eru við til at halda yngru ættarliðunum til.

Í mun til restina av Europa hava Føroya ikki troytt sínar vinnuligu móguleikar. Tað er gott, tí tað gevur okkum serligar vakstrarmóguleikar nú. Vit hava á øðrum staði víst á tað neyðuga í at gera samfelagið meira tíðarhóskandi og fjøltáttað, at gera útbúgvingarnar og førleikamenningina betri, at